

Naše veselje

Priloga „Slov. gospodarja“ za deco.

Štev. 10.

28. VI.

1934.

Letnik I.

Božja beseda.

Mlad menih je rad premišljeval sveto pismo in božje besede v njem. Tako je našel nekoč zapisano, da je pred Bogom tisoč let kakor en sam dan. Te besede so se mu zdele čudne in razmišljal je o njih, pa jih ni mogel doumeti. Da, dozdevale so se mu celo nemogoče in kljub vsemu prizadevanju si jih ni mogel dovolj pojasniti. Svojih dvomov pa ni razkril nikomur, ampak ohranil jih je v svojem srcu.

Nekega dopoldne se je sprehajal po obširnem samostanskem vrtu. Vedno globlje in globlje je prodril ter došel na konec vrta, kjer še ni bil prej nikoli. Ker si je mislil, da že gre proti poldnevu, se je vrnil, da ne bi zamudil skupne opoldanske molitve.

Ko je prispel do samostana, je stal pri vratih menih, katerega ni poznal, nikoli ga še ni bil videl. Vrtar-menih ga je

celo vprašal, kdo da je in kaj hoče. Mlad menih je mislil, da gre za kako šalo. Skoro osorno je odvrnil, da bo vendar še smel v svoj samostan. Tuji menih pa mu je rekel, da ga ne pozna in da ga bo odvedel do predstojnika samostana. In res je storil tako. Kako se je začudil mladi menih, ko je videl tudi v predstojniku čisto drugo osebo. Začel je dvomiti o sebi, ali je še pri pravi pameti. Na predstojnikovo vprašanje, kaj želi, je povedal, da je menih tega samostana, da mu je tako in tako ime in da se je kako uro sprehajal po samostanskem vrtu. Predstojnik ga je gledal, sé je zamislil in je naposled rekel:

»Dragi brat, ne vem, kaj se je zgodilo s teboj. Zadnjič sem prebiral stare zapiske našega samostana in tam sem našel tvoje ime. Bilo je zapisano, da je pred več sto leti menih tega in tega imena izginil na samostanskem vrtu in da ga kljub vestnemu iskanju niso mogli več najti. Ali bi mogel to ti biti?«

Tedaj je mladi menih ostrmel, na misel mu je prišla beseda, ki pravi, da je pred Bogom tisoč let kakor en dan. Prosil je, naj se zbero vsi menihi in potem jim je povedal vse, kar se je bilo dogodelo.

»Zdaj vem, kaj pomenjajo tiše božje besede in sedaj nimam več nobenega dvoma.«

Pri teh besedah se je prekrizal, padel je na kolena in na mah se mu je telg razpršilo v prah.

★

Sinova nesreča.

Mate je bil najpridnejši in najvestnejši vojak cele stotnije. Služil je vojake v tisti dobi, ko je moral biti kdo pri vojakih 15 do 20 let, preden so ga zopet odpustili domov. Kdor je enkrat bil vojak, je to moral ostati skoro vse svoje življenje. Predstojniki so Mateja zelo radi imeli. Radi bi ga bili povišali v činu, pa Mate za to ni maral. Vselej je bil tako

resen in nekako žalosten, da ga nihče ni klical v veselo družbo, čeprav so ga vsi tovariši spoštovali.

Nekoč, ko je on stal na straži, so se tovariši pri ognju o njem pogovarjali. Ugibali so, zakaj Mate ni nikoli vesel, zakaj se ne smeji, ne poje kakor drugi. Stari narednik je naposled rekel:

»Povem vam, kaj se je zgodilo pred kakimi desetimi leti. Potem boste Mateja razumeli. Tedaj je bil mlad in vesel fant. Živela mu je še mati, katero je srčno ljubil. Z vojne smo se vračali domov in pot nas je vodila mimo Matejeve rojstne vasi. Kako se je veselil, da bode zopet videl svojo staro mater. Ali usoda je hotela drugače. V Matejevi rojstni vasi je divjala kuga, tiste strašna bolezen, ki mori prav tja v en dan. Da se ta bolezen ne bi dalje razširila, je oblast v širokem krogu obdala vsa vas z vojaškimi stražami, ki so imele naročilo, da ne pustijo nikogar iz okuženega kraja. Kdor se na tretji poziv straže ne bi vrnil, tega je treba takoj ustreliti. Oblasti so vedele, da bodo le tako zabranile razširitev te strašne bolezni. Matejeva stotinja je bila tudi namenjena za stražo. Zaprli so vsa pota, vse prehode, povsod so stali noč in dan vojaki na straži. Tako se je zgodilo, da je tudi Mate stal večkrat na straži, da je gledal s hriba na svojo domačo vas, ali tja ni smel. Niti ni vedel, ali mu mati še živi, ali pa jo že krije grob.

Mati je zvedela, kdo straži okoli vasi. Če je Mate hrepenel po njej, je bilo njeno hrepenenje še večje. Neke noči je sklenila, da se bo priplazila do sina.

»Le eno besedo naj čujem iz njegovih ust, o Bog, le eno besedo!«

Tako se je začela vzpenjati po obronku hriba navzgor.

»Kdo je?« se je začul glas skozi noč.

Mati je spoznala sina po glasu, bila je pa preslaba, da bi mu bila odgovorila. Še enkrat in še se je začelo vprašanje, nato je odjeknil strel — potem pa je bilo vse tiho.

Vojaku je bilo čudno pri srcu. Ko je mesec posvetil izza oblakov, je pristopil k mestu, odkoder je bil slišal hojo. Kaj je našel? — Mater v krvi — že mrzlo!

Zdaj veste, zakaj je Mate tak!

Tako je sklenil stari vojak svoje pripovedovanje. Globoka tišina je zavladala okoli ognja.

*

Razgovorček.

Pod temi naslovom se bomo večkrat kaj malega porazgovorili, kaj koristnega, pa tudi kaj zabavnega.

Danes pride na vrsto nekaj koristnega in bolj resnega!

Večina izmed vas hodi v šolo. Učiti se je treba, včasih gre boljše, včasih slabše. Vsak bi rad, da bi mu šlo boljše; kaj ne da? Kako si lahko kdo pomaga, da doseže boljše učne uspehe? Za to je več pravil. O njih se bomo porazgovorili in na vas je potem, ali se jih držite ali pa ne.

Prva sila, ki vam naj pomaga, je trdna volja. Ali se spominjate iz telovadne ure, ko je bilo na vrsti plezanje? Marsikdo izmed učencev je stal pred drogom in je tarnal: »Jaz že ne pridem do vrha, previsoko je.« In res, tisti ni prišel do vrha. Drugi pa si je mislil: »Težko bo šlo, a jaz moram in hočem do vrha!« In uspelo mu je. Z naporom svoje močne volje je dosegel to, kar si je postavil za cilj.

Ali drug primer! Na pamet se je treba naučiti pesmico. Včasih kdo izmed vas odlaga učenje od dneva na dan, ne more se prav spraviti na delo. Če si pa reče, morda celo na glas: »Začel se bom sedaj to pesmico učiti in za pol ure moram biti gotov!«, tedaj gre delo lahko od rok. Močna volja je premagala ovire.

Nihče ne bi mislil, kolike važnosti je močna in trdna volja za učenja in sploh za vsako delo. Vse si pomnimo pri učenju še enkrat tako hitro, če se poslužimo naše učinkovite volje.

Če bi morali psa nositi na lov, koliko zajcev bi ujeli? Prav tako malo koristi, če moramo koga siliti k učenju. Dotičnik mora sam pomagati, sam mora uveljaviti svojo trdno voljo, tedaj šele bo žel uspehe.

Zato pa vam vsem, ki se učite, nasvetujem: Položite si pred vsakim učenjem roko na srce in recite si: »Tole nalogo bom znal v četrt (ali pol) ure. Pred koncem tega časa ne bom odnehal!«

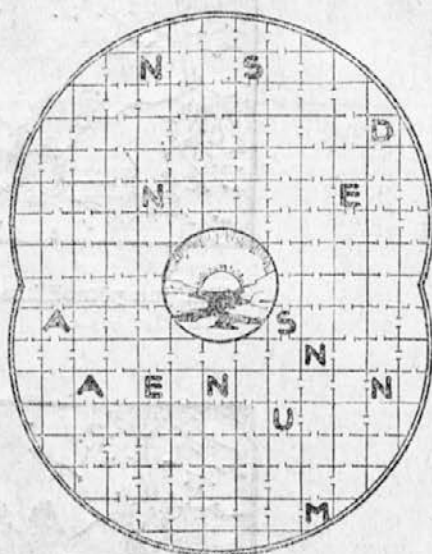
Pišite nam, če in kako je ta nasvet pomagal! Vdite se marljivo v njegovi izvršitvi! Čez nekaj časa vam bomo potem dali na roko še nekaj drugih pripomočkov.

*

Odgovori na dopise.

M. F., Svečina. Potrudili ste se in ste nam poslali nekaj pesmic. Prva (kosa) obravnava motiv, ki je že bil neštetokrat predelan in v — boljši obliki. Nekaj podrobnosti! V 2. kitici pravite, da cvetkam nihče ne brani cveteti, kljub temu jih pa daste v sledečih kiticah obglaviti. Kaj pa, če bi bil travnikov gospodar tako mehkega srca, pa travnika ne bi dal pokositi? Potem tudi pesmi ne bi bilo, kaj ne? Druga (Jesen) je premalenkostna in pove le, da jesenski veter uniči cvetje. Sicer tudi pravite, da ugonobi trate, pa menda ni res, ker govorite o »lahnem« vetriču, ki šele začenja v jeseni. Pri vas je vse »britko«, slovar pa pravi drugače. Tretja (Trpini) nima tako slabe misli, ali pesniška oblika šepa (koso — nebo, ni — bled, kosó — travo). To pač ne gre! Torej: jasne misli z jasno obliko!

Labirint.

To pa je labirint čisto posebne vrste! Nič ne iščemo zakladov ali kaj sličnega. Tu vidite v sredini pokrajino iz tečajnega (polarnega) ozemlja. Okoli nje so slični predeli kakor pri drugih labirintih, samo da so tu tinitam še tudi črke. Kaj naj to pomeni?

Če sestaviš vse črke, dobiš imeni dveh slavnih raziskovalcev ledenih tečajnih pokrajin. Začni torej z začetno črko, katero moraš seveda uganiti, in hodi skozi odprtne poedinih predelov do sledeče črke in tako do konca. Ker gre za dve imeni, boš torej začel dvakrat, torej na različnih krajih, z različnima črkama. Nariši vso pot s svinčnikom, pazi pa pri tem, da se enkrat narisana pot več ne prekrži in da se enkrat prehojeni predel ne prehodi v drugič!

Kako je torej raziskovalcema ime?

Smešnica: (Slepa miš.)

Tujec: »Otroci, igrajte se slepo miš! Zavežite mi oči, lovil bom jaz!«

Miha (mu pomoli kravji rep): »Hoj, tukaj sem!«

Tujec: »Aha, to je kaka punčka. Te že imam!«

Tujec: »Oho, kaj pa je to?«

Otroci: »Juhu! Slepa miš, slepa miš!«